

Az országos védettség küszöbén a Tétényi fennsík

A Vidékfejlesztési Minisztérium rendelet tervezete, mely a Tétényi fennsík természetvédelmi terület létesítését célozza, elfogadás előtt áll. Ez egy sokéves vagy inkább évtizedes folyamatra tehet, ha nem is pontot, de vesszőt. Egyesületünk a 90-es évek eleje óta szorgalmazta a Tétényi fennsík védelmét, az akkori környezetvédelmi tárcánál, ill. helyi védelmét a Fővárosi önkormányzatnál. A feltáró, vizsgálati munka már akkor elkezdődött, és 96-ban megjelent a Természeti Kincsek Dél-Budán (Cserépfalvi - Zöld Jövő kiadás) mely egyértelművé tette a Tétényi fennsík, és mellette a Háros sziget kiemelkedő és védelemre érdemes természeti értékeit.

A lobbizás, a kezdeményezések is folytatódtak, felerősödtek, a Háros sziget esetében viszonylag hamar, 1993 végére országos védettséget is eredményeztek, azonban a fennsíkon jóval nehezebb helyzetekkel állunk szemben. Az agglomerációs önkormányzatokban elindult a terület átszólása, értékesítése, beépítése, az egykori honvédségi területek elkötyavetyélése. Ugyanakkor a tárca folyamatosan lerázta a témát, ill. a fővárosi és a helyi önkormányzatokra hárította a védettséget. A fővárosnál 1999-re sikerült elérni, az akkor elfogadott nagy védettségi csomag keretében a fennsík fővárosi oldalán lévő mintegy 111 hektáros terület helyi védettségét.

Az összefüggő, több száz hektáros terület, törökbálinti, diósi, budaörsi elemekkel a Natura 2000 intézménye beléptével bekerült ebbe a védelmi körbe, ami azonban tudjuk, elég puha, és inkább csak lehetőségeket tartalmaz. Ezért, a 2000-2001-ben ismét erősödő agglomerációs beépítési nyomás kapcsán, ekkor sorolták át, adták el, majd parcellázták fel, minden szakhatósági, nemzeti parki ellenkezés ellenére a Mechanikai Művektől északra eső un. Nemax területet is, amit később a biztonság kedvéért le is dózeroltak, az óriási henye boroszlán állományával együtt, a teljes terület országos védelem alá helyezésére adtunk be javaslatot. Ebben benne volt a törökbálinti Nagypuszta bő 100 hektáros területe, a Nemax terület, a fővárosi már védett, ill. más, védelemre javasolt területek, a Balatoni út város felé eső oldalán, a Csúcs utca és a Szabadkai út közötti sávban.

A Nagypuszta és a kapcsolódó kisebb, a lőtér környékén lévő fővárosi területek ügyében, hosszú évekig tartott az alkudozás, ami most már a célegyenesben van, bízunk benne, az ellenérdekű felek, a nagy befektetők, lakópark építők már visszavonultak. Ezt mutatta az idén év elején tartott fennsík kerekasztal is, ahol az agglomerációs települések is képviseltették magukat, és Turai polgármester úr egyértelműen támogatta a Nagypuszta védelmét. A jelen tervezet lényegében ennek, és a kapcsolódó fővárosi, lőtér menti területek védettségét mondja majd ki.

A fővárosi oldalon, a Balatoni út mentén történő védelem bővítésekre 2008-ban készítettünk részletes tanulmányt, melyet a fővárosnak benyújtottunk. Ez alapján most van tervben egy helyi védettségi rendelet számos más fővárosi területtel együtt, benne pl. a nagytétényi Duna parttal is. Nyilván sok munkával jár majd ezen területek kezelése, tényleges védelme, és bemutatása is, amiben már évtizedes tapasztalatunk van a fennsík fővárosi védett területein. Ebben a helyi erők, a civilek, a civil szervezetek bevonása sokat segíthet, reméljük Törökbálinton is lesz erre kapacitás, mi szívesen segítünk nekik, ill. a nyilván nem könnyű helyzetben lévő DINPI-nak is.

Mészáros Péter

Zöld Jövő Környezetvédelmi Egyesület